

Mening Stichting Waakhond over het concept nazorgplan Coupépolder.

Datum 12-07-2021

Geschiedenis.

Op de Coupépolder is bij de sanering voor IBC (Isoleren Beheersen Controleren) gekozen.

In alle handboeken hierover staat hoe je dat moet doen. Water en gasdichte materialen voor zowel de boven- als ook de zijkant. Onder die afdeklaag is een drainagenetwerk om gassen op te vangen. De gassen kunnen worden gebruikt of afgefakkeld. Er moet ook een ringdrainage worden aangelegd, dit om te voorkomen dat het nog aanwezige verontreinigde water vanuit de stort horizontaal afvloeit. Nadat de belt is leeg gedruipeld is deze drainage niet meer nodig.

In 1992 werd begonnen met het isoleren van de zijkant met een bentoniete teenconstructie, aanleg van de ringdrainage en een stalen damwand. Kostenplaatje ongeveer 11 miljoen. Voor circa 5 á 6 miljoen meer was de gehele Coupépolder met bentoniet afgedekt. De beslissing over de bovenkant werd steeds uitgesteld. Uiteindelijk is in 2000 besloten dat die water- en gasdichte afdeklaag van bentoniet niet nodig was.

Deze beslissing was gebaseerd op allerlei onderzoeken die aangaven dat de bovenlaag voldoende dampremmend was.

Op deze beslissing werd bezwaar aangetekend. De Raad van State gaf de STAB (Stichting Advisering Bestuursrechtspraak) een opdracht tot een onderzoek. Met gebruik van de gegevens uit de diezelfde rapporten kwam men tot een geheel andere conclusie, namelijk "Dat de afdeklaag totaal geen dampremmend vermogen had."

Ook voor de wijze van luchtmeting had de STAB geen goed woord over. Volgens de STAB was die methode niet valide genoeg. De Raad van State veegde de beslissing om geen adequate afdeklaag aan te leggen van tafel.

Een paar jaar later, na verschillende teleurstellingen bij de Raad van State bedacht het bevoegd gezag dat een dampremmende afdeklaag juist slecht was. Met stapels rapporten overtuigde men de Raad van State dat een doorlaatbare afdeklaag juist goed was.

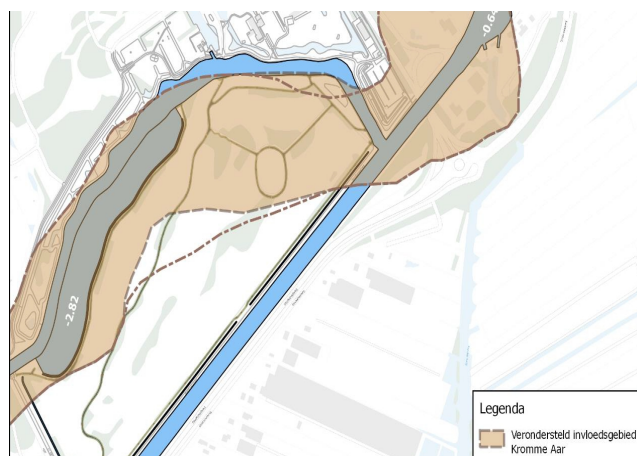
Blauwalg Zegerplas en stoppen bemalen ringdrainage Coupépolder.

De ringdrainage was oorspronkelijk aangelegd om ervoor te zorgen dat het water uit de belt niet naar de zijkant kon uitstromen. Door een water en gasdichte bovenafdekking zou er ook geen regenwater bijkomen. Nadat al het water uit de Coupépolder zou zijn afgevoerd had die drainage geen dienst meer en zou die overbodig worden.

De zijkanten zijn met bentoniet afgedekt. Echter die bovenafdekking is er nooit gekomen. Nu heeft die drainage wel degelijk dienst. De drainage zorgt ervoor dat de horizontale stroming vanuit de Coupépolder bijna geheel wordt opgevangen. Ook een klein deel van de verticale stroming wordt door de ringdrainage tenietgedaan. Maar het belangrijkste is dat die ringdrainage de druk op het bentoniet van de zijkanten afhaalt. Vooral aan de zuidkant langs het Aarkanaal. Daar rust de Coupépolder namelijk op een kleiplaat. Het water kan niet het diepe grondwater in en zonder drainage zal het water zich achter het bentoniet ophopen. Op een gegeven moment wordt dan de druk te groot en zal het bentoniet als een rijpe zweer openbarsten.

Aan de noord- en westzijde is men op 8 juni 2017 met bemalen van de ringdrainage gestopt. Onder dit gedeelte van de Coupépolder zit onder het stortmateriaal geen 10 meter dikke kleilaag maar veen en zandlagen in de oude bedding van de Kromme Aar. Hier is de druk op het bentoniet veel kleiner omdat het hier via de oude onderwaterbodems van de Kromme Aar horizontaal kan afstromen.

Onderstaand figuur (links) geeft de geulafzetting aan van de Kromme Aar in de 10 meter dikke kleilaag Kwel in de Zegerplas

Het is niet bekend of die oude Kromme Aar bedding geheel door de 10 meter dikke kleilaag heen is gegaan. Uit boringen in 1995 bleek dat hier en daar het onderste deel van de kleilaag nog intact was. Het grondwater in het zandpakket onder de 10 meter dikke kleilaag gaat van west naar oost. Dit in tegenstelling met het grondwater in de geulafzetting.

Het grondwater in de geulafzetting zit als het ware gevangen tussen de muren van het omliggende kleipakket en de damwanden aan de noord en oostkant. Voor een deel gaat het grondwater verticaal naar het onderliggende zandpakket maar het grootste deel zal nu het niet meer door de ringdrainage wordt opgevangen de weg van de minste weerstand volgen en horizontaal naar de Zegerplas afvloeien.

Zelfs het begeleidende ingenieursbureau Wareco kan er niet omheen;
In het rapport; Evaluatie mogelijkheden vermindering onttrekking ringdrainage 03-05-2019 blz 22

Grondwater in de stort

De grondwaterstanden en stijghoogten zijn gemeten in het stortmateriaal en onder de onderafdichting van de stortlocatie (natuurlijke verticale afscheiding, gevormd door de voormalige deklaag, formatie van Westland). In het hoger gelegen noordoostelijke deel zijn de grondwaterstanden structureel hoger dan in het zuidwestelijk gelegen lagere deel. Langs de ringdrainage zijn de grondwaterstanden nog lager. Hieruit wordt geconcludeerd dat het grondwater in het stortmateriaal globaal van het hoger gelegen noordoostelijke deel van de locatie horizontaal afstroomt naar het lager gelegen zuidwestelijke deel en vanuit de stort naar omliggende ringdrainage en oppervlaktewater.

Duidelijke taal, maar één conclusie mogelijk: “Als je stopt met de ringdrainage zal er nog meer grondwater vanuit de stort in het oppervlaktewater terecht komen.”

Eigenlijk hebben we daar geen rapport voor nodig. Water gaat van hoog naar laag en zoekt de weg van de minste weerstand, dat weten we allemaal. Hebben we geen 555 pagina's dik rapport voor nodig.

De ringdrainage is nu 30 jaar oud en al lang over zijn houdbaarheidsdatum heen. Natuurlijk ga je als overheid niet toegeven dat je al vanaf 2000 verkeerd bezig bent. Met dikke rapporten ga je dit probleem proberen te ontkennen en dan maar hopen dat het vanzelf overgaat.

Door een waterdichte afdeklaag had die ringdrainage allang overbodig geweest. Maar daar was geen ruimte voor. Niet vanwege de kosten. Al die kosten van de circa 200 rapporten om maar te bewijzen dat die afdekking niet nodig is, bedragen een veelvoud aan kosten van die afdekking. De werkelijke reden is het bestuur van de Golfclub Zeegersloot. Dit bestuur heeft zich boven de wet gesteld en de politiek in hun zak.

De golfclub weigert niet alleen de jaarlijkse afdracht van € 250.000 aan de Gemeente te betalen maar, dankzij hun connecties en politieke vrienden heeft men tot nu toe bepaald dat en hoe de Coupépolder slechts gedeeltelijk werd gesaneerd. Hun standpunt is; **Van onze grasmat blijf je af!**

Opmerkelijk is ook de houding van het onderzoeksbureau Wareco. In hun rapportages is niets te lezen over het feit dat de dertigjarige ringdrainage aan het eind van zijn levensduur is. Zij gebruiken kostenbesparing van het oppompen als argument. De enige opmerking over de levensduur van de drainage staat in de afwegingsnotitie nazorg van Wareco blz 10

“Ongeveer 65% van de kosten voor de uitvoering van de reguliere nazorg, periodieke vervangingen van onderdelen en lozing zijn toe te schrijven aan het systeemonderdeel ringdrainage. Dit systeemonderdeel is als eerst toe aan volledige vervanging (naar verwachting binnen een periode van 50 jaar).”

Wat zeggen onafhankelijke bronnen,
Voor bodemsanering volgens factsheet <https://www.bodemrichtlijn.nl/Bibliotheek/bodemsaneringstechnieken/f...>

“Indien drains worden aangebracht binnen het verontreinigde gebied wordt een levensduur van 10 à 15 jaar reëel geacht. Bij aanwezigheid van puur product drijfslaag (minerale olie) zal de levensduur maximaal circa 5 jaar bedragen.”

Voor niet vervuilde grond; Adviesnota Grondwater Pdf Rijnland Mei 2011 Blz 28

“De levensduur van drainage is relatief beperkt. In theorie worden levensduren van circa 30 jaar gemeld, in de praktijk blijkt de levensduur van bijvoorbeeld een PVC-ribbelrain gemiddeld niet langer dan 15 jaar. Drainage is ook een relatief kwetsbaar systeem, waarbij de levensduur sterk afhankelijk is van het beheer en onderhoud, eventuele zettingen en het grondgebruik.”

Blauwalg

Er zijn wat problemen met blauwalgen in de Zegerplas. Het probleem leek opgelost. De riooloverstort was verwijderd en door beluchting waren er al een aantal jaren geen problemen. Nu is er overlast door de Bentische Blauwalg. Allereerst zal ik uitleggen wat blauwalgen precies zijn. Het zijn geen algen maar bacteriën met fotosynthese. Bentische blauwalgen zijn geen ander soort maar Bentisch geeft alleen de plaats aan waar die blauwalg zich bevindt. Beneden of diep.

Het uiteinde van de geulafzettingen van onder de Coupépolder bevindt zich in de Zegerplas. Volgens de duikers is het een canyonwand. Deze wand ligt voor het Chinese restaurant en wordt daarom door de duikers de Chinese muur genoemd. Op foto's die men heeft gemaakt zijn duidelijk de verschillende klei-, veen- en zandlagen te zien. Wat hen opviel was dat er veel leven op die muur aanwezig is. Veel leven betekend veel voeding. En veel voeding betekend

blauwalg. Dat er misschien ook wat gif meekomt is voor die beestjes geen bezwaar, oorspronkelijk komen ze uit de giftige oersoep.

Dat er een samenhang was tussen het stoppen van de drainage en terugkeer van de blauwalg was mij duidelijk. Alleen begreep ik in eerste instantie niet waarom er in het vroege voorjaar van 2019 en 2021 wel en in 2020 géén blauwalg was.

Het bleek dat af en toe de pomp weer werd aangezet

Hieronder een lijstje met de datum dat de blauwalg is geconstateerd en de datum dat de pomp weer werd aangezet.

Men moet er rekening mee houden dat er een enorme vertraging zit tussen oorzaak en gevolg.

Blauwalg	Pomp drainage
	Gestopt 8 juni 2017
25 Augustus 2017	
	Eind December 2017 pomp aan tot grondwaterstand 1.50 meter lager
21 juli 2018	
4 mei 2019	
	Op 27-02-2020 pomp aan tot 16-03-2020
14 augustus 2020	
31 mei 2021	

Wat te doen.

Volgens Wareco kost het vervangen van de ringdrainage ruim 4 miljoen. De afdeklaag vervangen kost volgens Wareco 12 miljoen. Bij uitvoering zal wel blijken dat ze daar flink naast zitten. De ringdrainage zal veel duurder uitvallen terwijl het afdekken kostenneutraal kan worden gerealiseerd. Voor het afdekken moet eerst het lage deel van de Coupépolder worden geëgaliseerd. Hierbij kan men bijvoorbeeld dat granuliet gebruiken dat nu met toestemming van Rijkswaterstaat in de diepe zandwinplassen in Alphen Gelderland wordt gestort.

Een win win situatie voor beide Alphens. Het granuliet komt niet meer in het milieu en voor Alphen aan den Rijn betekent het een eind aan de jaarlijks terugkerende kostenpost plus een blauwalg vrije Zegerplas.

Totale kosten

€ 0,00

Voorstel

- Om de uitwatering van verontreinigd grondwater naar de Zegerplas te stoppen, vragen wij u per direct het oppompen van het ringdrainagewater te hervatten.
- Vraag zo snel mogelijk bij de diverse bedrijven, die op dit gebied werkzaam zijn, naar een offerte om de Coupépolder kostenneutraal in te pakken.
- Bij verdere rapportages graag alleen argumenten die goed zijn voor het milieu en bij financiële afwegingen niet uitgaan van groepsbelangen maar kiezen voor het algemeen belang.

Alle rapporten, notities en foto's van de Chinese muur kunt u inzien op de website van het boek Gifbelt-Coupépolder <https://www.gifbelt-coupepolder.nl> bij Drainage en Blauwalg.

H,Gerritsma
secretaris
Stichting Waakhond.
Kolfbaan 72
2421 BD Nieuwkoop
email: info@gifbelt-coupepolder.nl